

Franjo Frančič

ne povej nikomur

NE KOPIRAJ

ne jutri

zakaj moj oče nadškof, vsako jutro z nožem v roki, zakaj moja mama nuna brez samostana, zakaj vsi ti mrtvi v koloradu, kot prasca te krmijo s podobami nasilja, a vendar tisti zvezdni utrinki, je smrt ali želja, kaj pa je z besedami, ki niso bile nikoli sablje upanja, kako lahko potem moliš na razstreljeni ulici sirije, iraka ali afganistana, kako lahko imaš pravico do življenja, če pa je rekel narednik breedlove v morilski izmeni, da nas vedno ujamejo, ljudje pač izginejo brez sledu in tu ni potrebna nobena poezija, reality zone za vse nas, ki klečimo in tiste, ki so na oltarju lakote žrtvovani, prav imaš janis joplin, videl sem tvojo peto, ki besno tolče ob les večera, ni odgovorov, mrtva srna, njene oči so srebrno lesketale, a lepota se je izgubila v bolečini in odmev se je vračal, ne jutri, ne jutri.

čas

ni bilo res, si rekel, da ni obzorja usode, koliko točk je, ki jih zamudiš, koliko srečanj, da se razideš, ne predniki moji, tam zunaj je ledena zemlja, zasede, tek po sredobežnem krogu, jate zasmehljivih ptic, ki me zasledujejo, bojim se, da bom ponovil oskrunjene besede, bojim se, da ni vrat, ki se bodo odprla, da bo le prosojno zevajoča praznina, noč prihaja belih las, tujci trkajo na čelo marmornega sna, izdajalci in sužnji časa ki nas lovi in ziba, ki se drobi in polzi mimo, da se komaj zaveš, da so mejniki premaknjeni, da se bosta mraz in hlad naselila v gube časa, kot igra brez biserov, ti jalovi poskusi, ko pokličejo predniki, vsak v svoji zgodbi, vsak nosi del tebe in ti si del njih, čas.

tu in onstran

v nebeškem kraljestvu ni več prostora, definitivno, prvi je tik preden so mu hoteli zaradi sladkorne odrezati obe nogi postrelil nekaj sosedov, drugi niti v sanjah ne bi prepisal svojega malega imperija, ki ga je ustvarjal petdeset let, tretji, walter samasko iz carson citya ni imel družine ali tesnih prijateljev, vzorca, ki mu slediš tu ni moč menjati, morda v peklu, kjer je vedno dovolj prostora, prvi si je sodil sam s pištolo crvena zastava kaliber 7.65, drugi je raje zažgal, kot da bi prepustil mladičem, walter so našli mrtvega šele po mesecu dni zaradi smradu, ki se je širil iz njegove hiše, zbral je 120 kilogramov zlata v palicah in kovancih vseh starosti, najstarejši iz leta 1872 je bil last mehičana, ki je v svojem kratkem življenju postrelil najmanj 40 ljudi, tu in onstran.

na povej nikomur

gola v naročju jutra, mravlje na zemljevidu njene kože, morala je premagati temni blodnjak strašnih senc, ki so jo zasledovale, štiri letne čase je v smrtnem strahu nosila mrtvake na pladnju preteklosti, jih odnesti do vodnjaka pozabe, njeni klici prebujajo sovo, bolečina ima nešteto barv, moški z vrvjo, zdaj jo je strah, da ne zaspi v gozdu obešenih lisic, ne povej, ne povej nikomur.

NE KOPRATI

piši

v belih čipkah in v krvi je ležala, amy, tetovaža apača na njeni rami, na črtico pobrita, s tistim zmagujočim kurbirskim nasmehom, z arsenalom orožja, dežja pa ni bilo od nikoder, samo zlati lasje lune, tiha, mrzla groza, nož med zobmi, orumenele fotografije, prašna, pozabljena pisma, njeno spolzko telo jegulje, zaman vse ukane rabljenih besed, piši mi, piši.

pozabi

beli galebi na smetišču, zarjavela očetova žara, črna skorja vina na njegovih
ustnicah, sklonjen preko balkona kričim na mimoidoče, zločin iz strasti si zasluži
odpuščanje puščave, pozabi, pozabi se vrača odmev, ko ližem kri iz vodnjaka
morastih podob, ki me koljejo noč za nočjo, pozabi.

reci mi

riba zlatousta, vanda nasmejana, v cekarju hriba male hiške istrske idilične vasi, sveti blaž za temnimi oblaki, ja, tempo, dvakrat tedensko obveznosti zvečer na hitraka, hofer, lidl, eurospin, on ji izbrizga seme kot puškomitraljez, pozno v noč bere bulgakova, stene so tanke in služba ob šestih, bernhardt, nič več ne razmišlja o razdaljah telesa, avtomatski pilot je, koplje s prsti po vroči postelji, zaman, daj, daj reci mi.

si

si srečna nocoj, ob ugaslem ognju z luno spita v naročju večera, v hiši brez korenin, ki ob jutrih plava po morju, si srečna nocoj, ko loviš zadnje drobtine na mizi tuje hiše, zaman si se skrila v ogledalo, ni sonca v tvojem pogledu, največja skrivnost ženske je, skrivnost za njo samo, skorja ledu na reki, samotno, umito jutro, rane cvetov granatovca, si srečna nocoj, ko ves čas spiš s sekiro pod čolnom postelje, pada, pada mogočen hrast, si.

nekoč

jesen in zima, premražen se spustiš v zeleno dolino, tam kjer iztira vlak sanj se ustaviš, vidiš jo golo na vse štirih in njen moški jo naskakuje po pasje, ta popcorn rabljenih besed, vidiš jo pod tušem, kako mu ga vzame v usta, sam stojiš na opusteli železniški postaji, ljubosumni stavec otroških misli, ob zori se ona obrne k njemu in ga objame, starost odpira vrata jutra z besedo nekoč, nekoč.

NEKOPRATI

allegro ma non troppo

rokopis je mesece ležal na zaprašeni mizi, gole veje dreves so samevale v sunkih burje, vsake toliko je vzel popisan list in otresal nanj cigaretni pepel,

list je ob pritisku žerjavice zažarel in besede so zacvetele in izginile, zgodb ni, samo krušljivi drobcji časa so, ženska v dvojcu brez krmarja je zamahnila z nožem, zamrznjeni mož je zaman klečal v pozabljenem samostanu, glasba strašljive tišine, allegro ma non troppo

tisto

moški stoji na kupu umazanega snega, kriči žensko ime v mrzlo noč, poskuša se spomniti podobe ženske, ne uspe mu, a vendar kriči naprej, richard bere, elizabeth se v sosednji sobi igra z diamanti, vlak se je ustavil na železniški postaji bruck der mur, unterwegner podpisuje svoje knjige, elastična kravata postaja zanka, zgrešeno je, ni odtisa časa, male večne vojne, manjka, tisto, tisto.

brez spomina

prašna maska, nebo se lomi, orgazmi malih smrti, hladna roka, trpka roža, udarci kože, daleč od vesolja, v mali rdeči sobi, porno kralj, tetovaže, pasja slina, telo ob telo udarja, fizika, ne kemija, visoke pete, prav vedno enak izraz na obrazu, praznina, slepo oko ekrana, bang you later, brez spomina.

si tam

prijatelj moj, rana moja, si tam, sedemtrideset let, insulinske kome, elektrošoki, dvigovanje zastave in himna norosti, ja, mišji kralj, ki si jim razparal telesca in požrl njihova še utripajoča srca, povej mi, si še tam na obronkih blaznosti, prijatelj moj, rana moja, rdeči kralj, na fronti normalnosti so podrti vsi obrambni zidovi, razbita zrcala z razprodaj, aktivizem in parole, kako tesno nama je na tem planetu, reinkarnacija je prevara, vseeno je ali si borec ali izdajalec, belo se izriše goreči križ iz teme, si tam, si tam.

plačaj

štirideset let mimobežnega skupnega življenja, trije otroci in album s poročnimi fotografijami, o dorica, kako si znala popolno igrati, ko moški udari žensko, se splašijo lastovke hrepenenja, lahko podariš vse dvome in bolečino, takrat, ko te je udaril in spet in spet, ko te je za lase vlekel po podu pred otroci, ki so nemo strmeli v slepi ekran televizije, tako v meglici, v prividu, ko ga je prvi strel podrl na kolena, ob drugemu pa ni mogel verjeti tvojim besedam, plačaj, plačaj.

NEKOPRATI

ne boš

vsa ta posušena drevesa, tvoj pogled v jutru izdaje, kako znaš, kako mi z eno samo potezo izruvaš srce, ljubica moja, tvoje telo ni samostan, tvoje besede kot nož, večeri si, sama stojiš v drevoredu laži, o bog, kako sem lahko verjela, da

lahko živim dve življenji v enem, rečeš senci utvare, ki ti vztrajno sledi, smeh groze in vdaje, ne boš razumel, ne boš.

in vendar

kot noterdamski zvonar, ujet v pajčevino prividov, na begu pred jato zasmehljivih vran, s prašno masko poljskega strašila, ko utripajo rane, ko ni brazgotin pozabe, ko topla kri mezi po zemljevidih kože, ko se sprašuješ kdo je ubijal in vendar.

amen

hvaljen bodi oče gospodar, ki si me pribil na križ večnega ponavljanja spominov, hvaljena bodi mati, dodobra si mi uničila mehanizem za razpoznavanje in ravnotežje, hvaljen sveti blaž, zavetnik grla in dihal, hvaljen tisti bradač, ki mi je pri štirinajstih izbil prvi zob, hvaljeni vsi grehi, ki sem jih zagrešil, hvaljene rane in brazgotine, more in bežeče podobe senc, ki me noč za nočjo režejo na kose, hvaljen bodi duhovnik, ki me je po mesecu dni nagnal od verouka v cerkvi kodeljevo, kjer so par let zatem odprli ilegalno javno hišo, hvaljen izgubljeni jutri in razsuti včeraj, hvaljene mesene igrače, hvaljen strah, ki nam pomaga, da roko stisnemo v pest, hvaljena brezzoba hvalnica rabljenih besed, hvaljen bodi ti, ki si to jutro razbil ogledalo in končno izrekel magične besede: tris asov, amen.

v snegu pozabe

te sprašujem paula zahn, zakaj so spet obsodili nedolžne in potem, ko vzameš kitaro v roke, ne najdeš kam so skrili vso to pšenico, vsak večer sem bil tam in prešteval ubite v indianapolisu, si želel, da bi prepoznal truplo moje matere, ki me je znova in znova izdala, kako naj si rečem ali celo priznam, da si tega ni želela, ker konec koncev, ljudje, ki smo si bili blizu, resnično blizu, tako, da smo se z dlanjo dotaknili ekrana, ti isti ljudje smo v pogrebni povorki postali popolni tujci, tam v zgodbi franza kafke nekaj manjka, preobrazba, pismo očetu, proces, grad, manjka ta trdni glas paule, ki našteva mrtve, ki jih nihče ne pozna, le redki zombiji, ki spremljamo ta planet, ki tone in tone, v snegu pozabe.

zaman

v bistvu pa, to življenje, če povlečeš črto, če imaš to moč, da poudariš, da najdeš vse te rabljene zgrešene besede, spoznaš, zaveš se, da so res najlepša jutra ob zori, da je kolo pripravljeno, dva kroga okoli parka pozabe, ko se dotaknemo razbitega ogledala, vsi ti koščki ti ostanejo v dlaneh, ne veš, ne zmoreš, v tistem trenutku minljive groze, imena smrti, luna, ki šepeta pozabljene ljubezni, bel snežni prt in obraz, ki ga kličeš noč za nočjo, zaman, zaman.

sika

bič božji, štiri nič nič, zjutraj, obrat v levo, zamah v prazno, vonj tvoje kačje kože, puščice strupenih misli, zaprtih oči se ljubiš se z njim, zapuščena kot samotno podstrešje, z mečem laži, v imenu fraz in parol kako, da se ljubezen množi kako le, ne vidiš krvave roke, ki tipa v temi za teboj, ne slišiš odmeva strela, ne vidiš kako bedno nemočen klovn znova in znova zažge pismo, veš kaj, navadna kurba si, zasika ljubezen, sika.

samo to

prej ali kasneje, niti ni pomembno, nevtroni, protoni, bozoni, termiti uradnikov ti bodo razdejali možgane, še tiste zadnje zelene oaze sredi puščave vsakdana, dolge minute in kratka leta, ki jih veter valovi v nemoči spoznanja, da je zlo v človeku gibalo ujetega časa, ki nam je dan, kot na razprodajah, v zverinjaku življenja, zaprti v kletko malih vojn, ujetniki svobode, kličeš jih, ta pajkova znamenja, da bi se prebil do novega jutra, izmučen taboriščnik pred peklom slovesa, z eno potezo odčarati nasmeh iz obraza, rad bi se te samo dotaknil, samo to.

pridi

stopinje v molku, rečeš, dva moška sem pokopala, sama hodim v cerkev, eno je vera, drugo je trgovina na drobno, kako se znaš nagniti vame, gledaš me v oči, kot kosec, samota je v letu živih ptic, če se ne oziraš ves čas nazaj, je lažje, saj se ja spomniš grofa, ženske v krvi, ki pada in pada v prepad, sanjaš me, želiš si me, iščeš zemljevid moje kože, izgnan iz raja se sprašuješ, orgazmi male smrti, v zlatu tlakovana pot v veselje, tam sediš, lepota je v tvojih mačjih gibih, sediš na prestolu, strah in strast in ponavljaš, pridi, pridi.

se smejala

sredi noči me je prebudil nož v vodi, kače so zapustile streho hiše brez korenin, ujet, kamne jem, besede so zaprte v knjige, slike v muzeje, šoferji v svoje tovornjake, otrok se je zravnal zaprtih oči, kje so moja krila se je spraševal v snu, golobja glava je razmesarjena ležala v travi, za trenutek umreš, niti predaja ni, senca sence si, jezdec v puščavi in tam sta oba, tujca brez obraza, kako sem ju preziral in sovražil, vžgano je, ni odpuščanja, čakaš na jutro, oblaki svinčenih podob, spet se vrne vsa napetost, goli, uničujoči strah, spet se plaziš po tleh in ližeš kri samice, ki te je izdala, pepelnato nebo, vreščanje samotne ptice, čas drsi skozi špranje spomina, ta kurbin sin mi bo znova razčefukal možgane in ona bo stala tam in se smejala, se smejala.

svoboda

miš ni našla vrat do svobode, nastavljal sem ji lepilo na rožnati trikotnik,
ujeta je ležala na boku, nesel sem jo na dvorišče pod murvo, raztrgal sem papirnato
zaveso rož, ubijalec, ki kliče svobodo, na srečo je pričelo deževati,
z našim rojstvom se rodi naša smrt, iz kota so se bleščale zelene oči, sestra je
jokala in jokala, govoril je v kamero, da se bo spremenil, da ne bo več misli o
ubijanju, vse bi storil, da bi se odprla vrata svobode, zelene oči, ki oprezajo iz
teme, svoboda.

odgovornost za praznike

ni vedel, kaj je odgovornost za praznike, dokler se mu ni rodila hči, imela je lunin obraz in dišala je po rosi jutru, ob njenih prvih korakih je stopil na čelo vrste, lahko bi ji rekel, da je ona moj praznik, pa ni zmogel, sovraštvo in ljubezen sta včasih tako prepletena, da ju komaj ločiš, pesnik je v meglenem jutru čakal na vlak, samice ližejo svoje mladiče, samci so se odpravili na lov, na pročeljnih sivih hiš plapolajo zastave, človek, ki ni imel sreče, a je po njej dobil ime, v kriku je skočil pod lokomotivo, hči je stopila do njega in ga pogledala naravnost v oči, izdajalec, vlak pozabe je to jutro zamujal, spet ne ve kaj je odgovornost za praznike.

samota

požgane trave, pokrajina tuja in gluha, spomini kot posušeni cvetovi pozabe, zemlja je razpokana, zima prihaja utrujenega obraza, zgrešene besede o moči in resnici, o malih vojnah in begu, o dolgih nočeh, ko se kače naselijo v strehe hiš, o hiši brez korenin, o pobeglih sanjah in ostrini samote, o življenju, ki je zdrselo mimo, ljubezen je ali je ni, s tvojim rojstvom se rodi tvoja smrt, ogenj ugaša v očeh večera, srce je osamljen lovec, samota tiha in bela, kot prosojna tančica, samota kot nož ostra, gola, žareča in mila, samota.

ko prispe

zrcalo je razbito, na jadrnih slovesa, razidemo se pred srečanji, zemlja zmagovalka brez ust, od zgoraj vidim oko strehe, kače so naselila jutra, vidim morje, ravno modro ploskev, ki se dotika neba, sem in tja kakšen bel čipkasti val, malo drugačen, ko odpotuje, enak, ko prispe.

NE KOPIRATI

pridi

prešteješ ogledala v totalni nemoči, v krikih obupa, sredi svinčenega dežja, v kletki spoznanja, da je bilo odločeno prej, v napalmskem valu spomina krušljive podobe, za zaveso zaslepljene zasvojenosti, zlati metulji v siju ognja, ne vrne se, pridi, pridi.

zeleno

zbiram jih te liste v drobečem se času, nimam več mask, vsa pisma so poslana, kot sem sadil drevesa, kot sem gradil kažun, kot sem čakal na sončno hči, jutra se levijo v večere, hrepenenje brez sanj, kot sem bežal pred zimo v krvi, zaviti v omamo, ni več sonca v dlaneh, ni lune v laseh, včasih zaskelijo brazgotine, le toliko, da ujamem dih, revni pravijo, da so bogati srečni, bogati trdijo, da so siromaki srečni, oboji govorijo, da je bog srečen, kaj je z njim, je mar utrujen? ena ponoči, ostri robovi izginjajočega sveta v temi, gol stečem v pokrajino, zeleno, ki te sovražim, zeleno.

bela noč

v zemljo sem čoln vkopal, v čoln prsti nasul, v rdečino sem drevo posadil,
v jadrju je veter, v vetru je seme, v semenu življenje, v jutru cvetovi valov,
v sanjah pristan, v času je čar, v čaru je moč, v zemlji bela, bela noč.

zbogom

nemogoče je, rečeš dvojniku, vsi ti drobci se spomini, ki se kot kamni valijo v dolino noči, vso to morje nasmejanih sončnic, vse te dobljene bitke izgubljenih vojn, votlost besed kot so, ljubezen in sreča, privid izgine v temačnih vodah, glas je komaj slišen, roke, ki davijo zoro, če počasi potegneš z rezilom, je najprej rdeča črta, nato se obrambni zidovi sesujejo, zaman klečiš pred oltarjem pozabe in jo prosiš, da ti ponudi novo priložnost, zbogom, reče, ponovi, zbogom.

nič

osamelo ugasnjen, ohromljeno otopel, prazno strmim v pozabljene predmete,
srebrna luna spi v naročju bele noči, zaman se poskušam spomniti kaj je na
sporedu, življenje je kot svetloba sveče, veter pozabe in nič.

MEKOPIRATI

Franjo Frančič , 1958, avtor preko petdesetih knjig proze.

poezije in dramatike.

Trideset njegovih knjig je prevedenih v osem tujih jezikov.

Živi in dela v Istri.

PR

DIOGEN pro kultura

<http://www.diogenpro.com>